Eyn Epistel vandē scapelier der geestlicker lude.

Jhesus Cristus die om onsē wille totter martelien
synarmys op sinē scholderē droich. sy v voir ene
vrintlicke gruet genoich ¶ In uwen brieff liene
nycht my corts gesant stont gescreuē int begynne
wae gy begeerdē van my uwē beslatenē susterē wat
troistelics te scrinē als sy des oick begeerdē. In wat
andacht eñ ynicheit datmē dat scapelier drecht
van geestelickē ludē. op dat sy daer in getraest
wordē. eñ dat te williger draegē. Want een
deels van on dat alte node aengenomē heddē. Eñ
myt groter drueffenisse oirs hertē
Dae ic dit p̄ut ouerlass ~~sae peynsdē~~ eñ wederlass
Sae peynsdē ic hier eñ daer wat die sake wesē mocht
deser swairheit want gy der in uwē brieff niet ge
ruert en hadt. eñ verwonderdē my des myt leche
licker vroudē in mynre enicheit. Dat dusterē die
sick om die myne ons lieuē herē latē beslutē. eñ
drie hoge gelofftē in eenre oirdē myt guedē wille
dan daer swaerheit aff hebn een scapelier aen te
treckē. Sae dat my nauwe sweert en dacht enigē
traest daer op te genē. Ick en hed ierst die sake ge
hoirt ¶ Off sy een harē cleet aen heddē getagē
eñ one dat velle daer van smertē. daer mocht ic
one wat troistelics op gescreuē hebn. Als wae wy
auermyds castynge onses lychams. eñ verduldich
lyden motē comen in die ewige glorie. Als ~~xpc~~
xp̄s onse lieue here daer quā. Mer hier aff en
can ic niet anders gemakē. dan ene kintse ydel
heit. eñ des gemoeds onverstornēheit. Anders
off sy wale ouerdechtē. wae menich dusent brueder

en sustere in geestelicker ordē dat scapelier hier-
voirtijds gedragē hebn en noch dragen. Der eene
deels syn geweest pausē. cardinalen. biscoppē. abtē
monykē en nonnen. grote heilige wyse lude. der die
werlt niet weerdich en was. off noch en is. Des
solde on billix genoich sine tot enē exempel. dat
willichlick te dragē. Doch want my die caritaet of m
daer toe dwynget v des niet te weygerē. Soe
suldi wetē ten irstē op dat pūt dat gij ruert
wae v een brueder vander prediker ordē gesacht
heuet dat onse lieue vrouwe dat scepelier vandē
hemel hed gebracht. Daer van gedinct my
wale. dat ic in enē bueck van ouerre ordē hier-
voirtijds een vysyeen van gelesen heb. mer
ic en hebs niet soe vast in mijnre memoriē dat
ic daer van wat sekers scrijnē can. gij mocht
v van on daer bet op laten besceidē. Mer dat
my van desen scapelier nv voercomt. soe wille
ic v wat rueren tot eenre geestelicker lere en
v̄maningē. dat scapelier te lyener mijt ynnicht.
te dragen. Ten irsten is te merkē dat dese duyt-
sche name scapelier ouersprouck heft wter den latyn
schen woirde scapula. dat toe duytsche heit ene scol
der. Want mē dat scapelier op die scolderē dreget
daer by mē v̄steet dat juck ons herē. welck juck
mē daer mede aenneemt vandē gonē die een goes
telick leuē inder oerdē vuerē wille. Waer toe
onse lieue here sine jongerey vermaēt in Sūte
matheus ewangelij en sprict. Neemt mijn juck

op v. en leert van my. Want ic sacht moedich
bin en ootmoedich van herten. Want mijn juck is
suet en mijn borden is lycht. En gy sult rust vin-
den in uwen sielen. Wael mach dyt scapelier een juck
ons heren heiten. Want gelyckerwys alsmen den
peerden en ossen tot der ploech gesat die to trecken
dat lant te bouwen. en dat vruchtber to maken
den haem off dat juck aenden hals en scolderen
duet. Sa trectmen oic den geestelicken luden. die an
die ploich gaeds. dat eertryck ~~ons~~ ons lychans
off herten ~~te bouwen~~ te bouwen ouermyds geeste-
licker oefeninge gesat werden. den hame off juck
des scapeliers aen oren hals en scolderen. op dat sy
weerdige vrucht der penitencien mogen doen. Dit
scapelier geet oic vanden scolderen neder wert.
en rect volna bis tocten vueten. daer mede ver-
stretmen die volherdicheit. Wair van onse lieue
here oic sprict inden ewangelio aldus. Sy emant
settende syn hant aen die ploich. en weder omsiende
is bequeme den rycke gaeds. Wael gelyct die
geestelicke staet der ploech. Want gelyckerwys
alsmen mitter ploich dat lant omkeert. op dat daer
in saet gesayet werde. en vrucht voirtbrenge
Sa wort oic ouermyds geestelicker oefeninge dat
herte gebouwet en omgekeert bequeme te wer-
den. saet der doichden daer in te sayen. en grote vruch
te des verdienstes. Mer wie aldus aender gees-
telicker ploech gesat + weder om siene. die maken
onbequeeme en onnutte voeren. die niet wale en

mach

+ werden ind

dienē bequeeme vrucht te brengē. Als die gone
den die die werlt gelatē hebn mytte lychame
dan mittē hertē daer stedelick in syn. en begerē
alsoe duck als sy mochtē daer weder in te sine en
allene om dwanges wil off scemdē vā noeds wegē
dat te motē latē. Hier om staen sy vole vaster
die sick in dat beslot genē. want sy alsoe dane
begeertē mit enē gansē opsat affgestelt hebn
Hier om soe en hinderē on en wenich bearingē niet
omden iersten guedē stedigē opsat. Van wolken
beslot ic v hier voirtijds enē sunderlingē brieff
sande. ¶ Voirt weder op dat stapelier te comē
soe wort een geestelick persone die dit juck des
herē dreget. daer mede vermaēt ootmoedich en
sachtmoedich te sine. nadē woirdē en exempele
ons lienē heyn als voirscrevē is. Neemet mijn
juck op v en leert vā my. want ic sachtmoedich
bin en ootmoedich vā hertē. Daer vā sprict oick
Sūtē Anselmus in sinē bueck vā gelijckenissē aldus
Soe wie die geestelicheit van bynē begeert
te haldē. die sal sick oic myt enē geestelickē
habijt wtwendelick daer toe verbindē. ~~op dat on~~
op dat one dat wtwendige teykē des habijts
altois vermane en straffe off hij des myt enen
geestelickē leuē niet en bewyse. Want off
een honeerdich monick een ootmoedich habijt
drecht. dat is een meerre scemde dan off hi des
habijts niet en hedde. Hier om wort hij ouer
myds dē ootmoedigē sympelē habijt den hi dre

get vmaent totte inwendiger sympeler ootmoedic
heit alsoe duck als hy den besconwet. Daer toe
dient wale dat gebet eñ benedixie die op dat sca
pelier gelesen wort in onser ordē. als yemāt
pfessi doen sal. welck gebet off benedixie die pr
sprict onder der myssē na dat offertoriū op dat
cleet eñ luydt aldus vole in onsē duytschē.

O here Jhū xpē die dat cleet onser sterfflicht
dy geweerdicht heues aen te done. Wy biddē
die ongemetē ouervluedicheit dynre myldicht
dattu dat kūne dijs cleeds dat die heilige va
ders tot enē teykē der onoselheit eñ ootmoedicht
vander werlt affsceidende sick hebn ingesat toe
dragē alsoe willes gebenedidē. op dat dese dyn
dienre die dis gebrukē sal. dy daer mede aen
te treckē geweerdicht moet werdē. Die daer leefs
eñ regniers inder ewicheit Amē

Na deser benedixiē bespringet hy dat scapelier
myt wijwater. eñ trecket on ane. Eñ die brue
der geet rechtenoert alsoe gecleedt mittē geeste
lickē wapē ons herē. eñ duet voerdē altaer
pffessi.

Noch meer vandē scapelier te seggē soe ver
steetmē daer mede dat cruce der penitencien
dattmē hier mede aen neemt in die ere ons
ons lieuē herē. die syn cruce om onsē wille
soe swairlick op sinē scolderē droich. Als hi ons

eck daer tae vermaent heft inde ewangelio daer hy
spreckt. Soe wie na my come wil. die baer op syn cru
ce en volge my. Onse lieue here secht merkelick
soe wie na my come wil. daer in hy ons duet ver-
stalen. dat wy dat myt gueden wille doen sullen
en niet onwillich off daer tae gedwongen als
Symon dede ¶. Daer op mach wael dienen. een
exempel dat men leest van ene nouicius in onser
ordene. die te voren inder cledinge mitter werlt ge-
ciert plach te gaue. en hier om nu swaerheit had.
dat scapelier te dragen. Soe vielt eens inden myd
dach doe hy sliep dat onse lieue here Jhesus xpus
sich on apenbaerden. en droech een groet swaere
cruce. en clam daer mede op ene cleder. en dat ouer-
ste deel vanden cruce hielt hy myt sinen handen ende
armen. mer dat ouerste swairste deel lach swaerlick
op sine scolderen. Doe dit aldus dese brueder sach
in sinen vysione. doe had hy medelyden myt sinen
here en sprack. O lieue here laet my v doch helpen
Onse heke antworde ein woe woldstu my dit
swaer cruys helpen dragen. die daer versmades om
mynen wille een scepelier te dragen. mittien ont
sprack dese nouicius. en wart voertmeer vuerich
en willich alden last onser ordene te dragen.
Item als ludolphus carthuser scryfft in sinen
bueck vanden leuen ons heren. wordt dat scapelier
oic beteykent by dat wytte cleet daer ihesus
in bespottet van herodes myt sinen volc. wat

als sommige meynden. soe namen sy enen lap van enen
witten dreck. en maecten daer myds een goet in. en
hingen on dat soe aen sinen hals. soe dat die lappe
voir en achter hinck als een scapelier. en dat was
de ene grote smanisse den men dat dede. en eene
teyken dat hy een geck were. Soe werden oick
noch die geestelicke lude vanden gonen die der werlt dienen
bespot en cleyne geacht. mer naden staet der
heiliger kerken. soe achtmen groet en hoge te
sine. Dit scapelier is oick van soe groter weer-
den. dat al die gone die daer in eenen oirden gaen
en dat scapelier myt gewaren rouwe oirren sunden
aentrecken daer mede anderwerff gedoept en gewas
chen van al oren sunden. en vander pinen die sy daer
voer lyden solden inden vegevuer als die leerre scriven
en dat bewysen mit menigen reden. Daer waele
op dient een exempel dat men leest inder vader
bueck. woe dat een heilich vader op eene tyt sach
dieselve genade vanden hemel neder comen op dien
gonen die den geestelicken habyt aen hadden geno
men. die daer quam opten gonen die gedoept wart
Om dese voirgenoemde saken myt menigen
anderen die ic staen laet. soe halden wy onse scape
lier in groter weerdicheit. en halden dat nach
tes en dages aen. en en leggens nummer van
ons oic wat wy daen. En hebn des gelove. dat
wy daer mede starkelick gewapent sine en bester
met werden vanden bosen geest. Dan van ic oeck

een exempel gelesen heb. Doe en monick van
Sunte bernarda oirdē op eene tyt om grote suycte der
heitstē syn scapelier wtgetagē had. eñ hier om daer
een alsoe groet onstuer weder eñ geluyt gehoirt wart
Doe dat al die gone die indē dormiter warē daer
van ontfruchtē. eñ haddē grotē anxt dat dat siec
huys daer neder viele off vallē wolde. Hier ōme
de een heilich vader daer by niet veer ~~niet~~ in sy
nē gebede was. eñ daer oick seer van verscricket
wart. Doe apenbaerdē sick on die bose geest eñ
sprack van groter onweerdicheit. soe heb ic desen
storm gemaect. want du my gehindert henes
myt dinē ynigē gebede. dat ic den monick son
der den habyt synre oirdē. hed mogē gripen
eñ pinigē. Doe dit die heilige vader hoerde soe
ginck hy haestelick tottē siekē monick. eñ vant
on liggē sonder scapelier. eñ vermaendē one
dat hi dat haestelick weder aen toech eñ syn bycht
daer aff dede.

Niet meer op dese tyt. Mer ic haep als dese
epistel die susterē hotē lesen. die te voren een swair
dobbel hoick op orē scolderē wael plegē te dragē
nu voirtmeer dat lychte scapelierkē niet ver
swerē en sal om Jhesus wil eñ myne die daer ge
sprakē hefft als ic voergeruert heb. Myn juck
is suet eñ myn bordē lycht. dat is te vstaen die die
myne hebn eñ van guedē wille syn. Gescreuen op
Sunte Cristoffers auent. die den suetē Jhesus in
kintlicker formē op sinē scolderē droich myt swaer
heit mer tē lestē menigerley pine ōme sinē wil
leet myt williger vnericheit.